

Presentació

Estimats:

El camí que hem fet plegats els dos darrers anys, pregant i reflexionant al voltant del nostre «ésser Església», ens ha portat a engegar una altra via: la de mirar de revifar la nostra vida cristiana, personal i comunitària, com a condició per a poder-la comunicar als altres.

Sabem, però, que la vida humana, com tota la vida humana, neix i creix des de l'encontre i unió d'amor de dues persones. Tota vida i tot creixement ve de la fecunditat de l'amor. En el nostre cas, les dues persones que s'han de trobar i unir-se són el Déu viu i nosaltres, la seva voluntat i la nostra, el seu amor i el nostre.

¿Com és això possible, essent «els seus camins tan llunyans dels nostres, els seus pensaments i intencions tan distants de les nostres, com ho són el cel i la terra?» (Isaïes 55,8-9). És possible perquè Ell se'ns apropa i se'ns ofereix d'una manera humana, cercant ell mateix l'encontre. I ho fa esdevenint «carn humana», i comunicant-se mitjançant tot allò que l'Església posa a les nostres mans, als nostres sentits humans, en definitiva a l'abast del nostre cor.

És així com podem viure l'encontre fecund d'amor amb el Déu fet home, que és Jesucrist. Concretament podem parlar amb Jesucrist viu, en un diàleg sincer i profund, perquè Ell ha deixat les seves mateixes paraules en l'Església. Ella les trameta a tothom que vulgui viure i créixer, coneixent-lo, comunicant i unint-se a Ell: aquestes paraules de Jesucrist formen el que anomenem la «Sagrada Escripura».

Per això el profeta Isaïes, que s'espantava de la distància infranquejable entre Déu i nosaltres, deia alhora que la seva Paraula baixaria (s'abaixaria) a la terra com la pluja des dels núvols (Is 55,10): assaonaria la terra eixuta i assedegada, i la tornaria fecunda. La Sagrada Escripura és doncs aigua fecunda, vinguda de Déu, que s'humilia per tal de penetrar en les nostres vides assedegades. Nosaltres, la nostra terra, acollint-la, respondrà donant talls, flors, fruits i llavors...

Et convido a viure personalment i en comunitat aquest diàleg apassionant, del qual ens vindrà tota vida. Mirem de beure d'aquesta aigua, a la seva font de l'Escriptura, sense enterbolir-la, amatents i agraïts, com qui rep el do de la més eficaç fecunditat.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

OBJECTIU DIOCESÀ 2007-2010

«El que creiem i vivim, això us anunciem»

La nostra diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, en els propers tres cursos, assumeix com a programa pastoral el que els bisbes catalans han proposat en el document: *Creure en l'Evangelí i anunciar-lo amb nou ardor* (març de 2007).

Aquest programa pastoral es presenta amb un nou objectiu diocesà que ens aplega, un cop més com Església particular, present en cadascuna de les nostres comunitats cristianes, i té com a referència, la primera carta de sant Joan (1Jn 1,1-4):

«Us anunciem allò que existia des del principi, allò que hem sentit, que

hem vist amb els nostres ulls, que hem contemplat, que hem tocat amb les nostres mans. Us parlem del qui és la Paraula de la vida, ja que la vida s'ha manifestat: nosaltres l'hem vist i en donem testimoni, i us anunciem el qui és la vida eterna, que estava amb el Pare i se'ns ha manifestat. A vosaltres, doncs, us anunciem allò que hem vist i sentit, perquè també vosaltres tingueu comunió amb nosaltres, que estem en comunió amb el Pare i amb el seu Fill Jesucrist. Us escrivim tot això perquè la vostra joia sigui completa».

Hem volgut significar aquesta cita bíblica amb el lema **EL QUE**

CREIEM I VIVIM, AIXÒ US ANUNCIEM. Una nova etapa de reflexió diocesana fruit del treball fet sobre la *Pertinença i coresponsabilitat diocesana*. Recordem la celebració del passat 6 de maig on, amb la proclamació de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona del nostre Bisbat, es va presentar les conclusions del treball fet.

Cada curs tindrà un accent específic i anirà acompanyat de propostes de reflexió amb diferents fitxes i la referència als evangelis de Mateu, Marc i Lluc.

CURS 2007-2008

La Inspiració i la comunió que neixen d'escoltar la Paraula de Déu.

Descobrim l'Evangelí de Mateu

«...els homes i dones d'avui, els joves i els infants, necessiten rebre el missatge de Crist —la bona notícia de l'Evangelí— en un llenguatge entenedor i que il·lumini la seva vida... que la font de l'Evangelí continuï fent arribar la seva frescor i vitalitat als cristians d'avui i als homes i dones d'avui».

(del document: *Presentació dels treballs dels grups de l'Objectiu diocesà 2005-2007, Pertinença i coresponsabilitat diocesana*).

CURS 2008-2009

La Paraula que cerca l'experiència de la fe i la seva celebració sacramental.

Descobrim l'Evangelí de Marc

«...que les nostres celebracions mostrin la novetat del missatge de Jesús i a la vegada hi aportem una pregària ben atenta a les necessitats pròximes de les persones i del món que ens envolta».

(del document: *Presentació dels treballs dels grups de l'Objectiu diocesà 2005-2007, Pertinença i coresponsabilitat diocesana*).

CURS 2009-2010

L'Anunci que neix del goig compartit. Descobrim l'Evangelí de Lluc

«Som i formem part de l'Església diocesana. Volem ser-ne responsables i això vol dir que estem disposats i disposades a respondre, a actuar; també volem ser-ne coresponsables, això significa participació i compromís. La nostra Església ens ofereix un lloc, com a infants, com a joves, com a persones adultes, siguem laics o laiques, religiosos, religioses diaques o preveres. La nostra diòcesi —pastors i fidels— respira un aire nou que el veiem com a presència de l'Esperit i és motiu de goig i d'esperança».

(del document: *Presentació dels treballs dels grups de l'Objectiu diocesà 2005-2007, Pertinença i coresponsabilitat diocesana*).

INTRODUCCIÓ A LES FITXES

La millor manera de posar en pràctica l'escolta de la Paraula de Déu

és posar-se davant del text concret i fer l'exercici de llegir-lo i meditar-lo en profit.

Us oferim dues fitxes ambientades en el temps d'Advent-Nadal, de l'evangelista d'aquest nou any litúrgic, sant Mateu.

Es presenten unes notes explicatives i unes preguntes per guiar el treball que pot ser personal i de grups (grups de parròquies, de moviments, de comunitats religioses, tant de bo serveixin per tots els grups de la nostra diòcesi).

Per més endavant, per Quaresma, en sortiran d'altres.

Seguint l'estrella

(Mt 1,21-23; 2,1-12)

²¹ «(Maria) tindrà un fill, i li posarà el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble.»

²² Tot això va succeir perquè es complís allò que el Senyor havia anunciat pel profeta:

²³ *La verge concebrà i tindrà un fill, i li posaran el nom d'Emmanuel, que vol dir «Déu amb nosaltres».*

¹ Després que Jesús va néixer a Betlem de Judea, en temps del rei Herodes, vingueren uns savis d'Orient i, en arribar a Jerusalem, ² preguntaven:

«On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo.»

³ Quan el rei Herodes ho va saber, es va inquietar, i amb ell tot Jerusalem.

⁴ Herodes va convocar tots els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi havia entre el poble i els preguntava on havia de néixer el Messies. ⁵ Ells li respongueren:

«A Betlem de Judea. Així ho ha escrit el profeta:

⁶ *I tu Betlem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita de les principals viles de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble.»*

⁷ Llavors Herodes cridà en secret els savis, va demanar-los el moment exacte en què se'ls havia aparegut l'estrella ⁸ i els encaminà a Betlem dient-los:

«Aneu i informeu-vos amb exactitud d'aquest infant; i quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber, perquè jo també pugui anar a adorar-lo.»

⁹ Després de sentir aquestes paraules del rei, es posaren en camí. Llavors l'estrella que havien vist sortir començà a avançar davant d'ells, fins que s'aturà damunt el lloc on era l'infant. ¹⁰ L'alegria que tingueren en veure l'estrella va ser immensa. ¹¹ Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar. Després van obrir les seves arquetes i li oferiren presents: or, encens i mirra.

¹² I, advertits en somnis que no anessin pas a veure Herodes, se'n tornaren al seu país per un altre camí.

Notes sobre el text

El nom de *Jeshua* (Jesús) significa «Déu salva» o «el salvador», i l'evangelista reflexionarà a partir de l'etimologia del nom.

El text inclou dues cites de l'Antic Testament. És una gran preocupació de l'evangelista sant Mateu el presentar Jesús com el Messies esperat, en qui es compleixen els anuncis profètics i les esperances més profundes del poble de Déu:

a) La primera cita és del profeta Isaïes (7,14) segons la versió grega Setanta. En aquesta traducció usada pels jueus de la diàspora en temps de Jesús, l'expressió hebrea «noia jove» és traduïda al grec per «verge», que facilitarà a l'evangelista explicar el naixement excepcional de Jesús. D'altra banda, l'apel·latiu *Emmanuel*, Déu amb nosaltres, es fa ressò de l'Aliança: «Faré de vosaltres el meu poble i jo seré el vostre Déu» (Ex 6,7).

b) La profecia messiànica de Miquees 5,1 és la segona cita. Amb ella el narrador vol subratllar l'origen davídic del Messies i, per tant, de Jesús: el rei David havia nascut a Betlem. Al costat d'aquestes dues cites explícites, en trobem algunes més, insinuades: *Is* 60,6; *2Sm* 5,2; *1Cr* 11,2; etc.

• Herodes el Gran va ser un rei vassall de Roma, i va regnar des de l'any 36 fins al 4 aC. Va distingir-se per la seva crueltat: va eliminar tot aquell que sospitava podia ser ombra per a les seves ànsies de poder; era un home sense escrúpols que va manar fins i tot matar una de les seves esposes —va tenir-ne deu— i diversos dels seus fills.

• Respecte als mags d'Orient, són presentats com uns homes savis, vinguts de regions llunyanes (podria referir-se a Pèrsia, Síria oriental o Aràbia), relacionats amb l'astrologia (l'observació i l'estudi de les estrelles) i segurament amb el Zoroastre (filosofia monoteista d'origen persa).

Per comentar en grup

1. Jesús és el Messies esperat pel poble d'Israel, el salvador. Respon a les expectatives dels seus contemporanis, del poble fidel. Ell és el Déu proper, el Déu amb nosaltres: Déu es fa present en la comunitat humana, enmig dels homes i de les dones. És la «Bona Notícia» de l'amor, que tots som una família, en la qual Déu és el nostre Pare: cada ésser humà és la meua germana i el meu germà. Com rebo jo aquesta notícia?; respon a les meves (nostres) expectatives?; com ho visc personalment i comunitàriament?

2. Els diversos personatges de la narració responen a diferents actituds davant la notícia del naixement de Jesús. També poden manifestar diverses postures actuals en la comunitat eclesial (evitem una crítica de les postures dels «altres»):

—**Herodes** representa l'actitud interessada, egoista, el criteri és que jo en tregui profit; també la por que alguna cosa o algú atempti contra la meua comoditat, el meu estatus...

—**Els grans sacerdots i els mestres de la Llei:** intel·ligents, coneixen la Paraula de Déu, és possible que tinguin una certa responsabilitat eclesial (i no m'estic referint només al clergat, també molts laics i laiques), però totalment indiferents davant la «novetat» del missatge de Jesús: què els poden ensenyar a ells? No són capaços de percebre que la seva vida necessita canviar.

—**Els savis d'Orient** són els qui venen de fora. Representen la universalitat (la catolicitat) de l'Església. Són aquells, dins de la comunitat eclesial, que estan atents als «signes dels temps», són capaços de veure l'acció de Déu en les realitats quotidianes, «s'omplen d'immensa alegria» quan descobreixen la grandesa del pla de Déu en les coses petites: «*Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, és prostraren a terra i el van adorar.*»

—**Maria**, de manera privilegiada, i la resta del poble fidel que acullen Jesús, amb immens goig, conscients que només en Ell trobem la resposta als interrogants existencials, també de l'home i de la dona d'avui. Oberts a les necessitats del proïsme, especialment dels més necessitats i oblidats. Disposats a fer present, enmig del món actual, el Regne de Déu.

Quin o quines d'aquestes actituds responen a la meua situació personal, social, eclesial...?

El text fet pregària

- Senyor que no perdi la capacitat de sorpresa davant la novetat de la teva vinguda al món, entre nosaltres.
- Que sigui capaç de rellegir aquest evangeli i descobrir la grandesa de la «Bona Notícia» del Regne, de demanar-te cada dia que «vingui a nosaltres el vostre Regne» i de posar tota la meua empena en fer-lo possible.
- Que sàpiga contagiar-me amb l'alegria immensa dels savis d'Orient, que van saber descobrir en alguna cosa tan senzilla com una mare amb el seu Fill, la teva grandesa, que es manifesta en el que és petit.
- Que personalment i comunitàriament doni una resposta lliure i assumida al do que ens has donat en el teu Fill Jesucrist.
- Que m'empenyi a canviar tot el que hi ha de mal, d'injustícia en el món, perquè la realitat que ens envolta respongui al teu pla amorós.
- Dona'm i dona'ns forces per a comunicar a tots que els estimes amb un amor infinit i apassionat.
- Et donem gràcies perquè ens has permès descobrir el que ens estimes.

El somni de Josep

(Mt 2,13-23)

¹³ Quan els savis se n'hagueren anat, un àngel del Senyor es va aparèixer en somnis a Josep i li digué: «Lleva't, pren el nen i la seva mare, fugiu cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà l'infant per matar-lo.»

¹⁴ Josep es llevà, prengué de nit el nen i la seva mare, se'n va anar cap a Egipte ¹⁵ i s'hi quedà fins a la mort d'Herodes. Així es va complir allò que el Senyor havia anunciat pel profeta:

¹⁶ Quan Herodes es veié burlat pels savis, es va indignar molt, i ordenà que a Betlem i a la seva rodalia matessin tots els nens de dos anys en avall, l'edat que calculava pel que li havien dit els savis.

¹⁷ Així es va complir allò que havia anunciat el profeta Jeremies:

¹⁸ *A Ramà se sent un crit, plors i grans planyis: és Raquel que plora els seus fills, i no vol que la consolin, perquè ja no hi són.*

¹⁹ Després de la mort d'Herodes, un àngel del Senyor es va aparèixer en somnis a Josep, a Egipte, ²⁰ i li digué: «Lleva't, pren el nen i la seva mare i vés-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui volien matar l'infant.»

²¹ Josep es llevà, prengué el nen i la seva mare i va tornar al país d'Israel.

²² Però quan va sentir a dir que Arquelau regnava a Judea en lloc del seu pare Herodes, tingué por d'anar-hi. Advertit en somnis, es retirà a la regió de Galilea ²³ i se'n anà a viure en un poble anomenat Natzarat. Així es va complir allò que havien anunciat els profetes: «Li diran Natzarè.»

Notes sobre el text

Els capítols 1 i 2 de l'evangeli de Mateu són com un pròleg-presentació de Jesús. Els cristians comencen a explicar el relat del naixement i la infància de Jesús molt més tard que els records sobre la seva vida adulta. I ho fan sense comptar amb gaires dades històriques dels fets, però conscients de tot el **sentit** que tenia la vinguda de Jesús. Tot explicant el naixement de Jesús, ells ens anticipen ja com serà la seva missió. I no hi ha res posat a l'atzar, com veureu.

• El text dona molta importància al compliment de les promeses de Déu al seu poble, recollides en l'Antic Testament. Podeu veure que el fragment té tres parts que acaben cadascuna en una cita dels antics profetes. La primera és del profeta Osees: *Os* 11,1. La segona de Jeremies: *Jr* 31,15. La tercera és difícil d'identificar, en parlarem més avall.

• La primera i la tercera part s'assemblen molt i molt. Era la manera d'escriure del temps, subratllant les idees per repetició d'un mateix patró. Es destaca així la part central amb tot el seu dramatisme.

• No només es citen frases de l'Antic Testament: també els noms (Josep i els seus somnis), llocs (Egipte) i fets (matança dels infants) són tota una referència a històries ben conegudes de la Bíblia: la saga de Josep, fill de Jacob, al Gènesi (37-50) i la història de l'Èxode, amb Moisès com a figura clau. Seguint aquests paral·lels, veiem que Herodes és la imatge viva de l'antic faraó (*Ex* 1). I és el primer que vol acabar amb Jesús, tot just nascut. Però Jesús tornarà d'Egipte: és el nou Moisès. I també l'hereu dels grans profetes, especialment Jeremies, que va ser perseguit per parlar en nom de Déu i de la justícia en favor dels més febles.

• A la darrera part el retorn curiosament es fa «en dues fases». D'aquesta manera Mateu ens deixa a Jesús situat a Natzarat, un poble tant petit que no surt mai esmentat a l'Antic Testament. La darrera cita, força enigmàtica (no és fàcil saber a quines paraules de l'AT es refereix exactament) presenta a Jesús com a natzarè (de Natzarat) però també pot presentar a Jesús com a «natzireu» (vol dir «consagrat al Senyor», com Samsó) o com el nou rebrot (en hebreu «*neser*») del rei David, anunciat per Isaïes (11,1). I també com el primer dels «natzarens», que era el nom que rebien els cristians a Síria, el lloc on escrivia Mateu. La bona notícia de Jesús ho serà per a gent de totes les races i totes les nacions.

Per comentar en grup

A la primera fitxa hem vist com l'evangelista ens situa en l'anunci del naixement de Jesús. Un anunci que és una gran notícia per al poble de Déu que vivia expectant, tot confiant en Déu, que faria realitat les seves promeses. Però hem vist també com aquest anunci és rebut amb actituds ben diverses per diferents personatges: Herodes, els mestres de la Llei, els Mags, Maria...

Ara ens fixem en un altre personatge clau d'aquesta història: Josep. Ell també experimentarà en la seva vida els efectes d'aquesta bona nova. I Déu el cridarà a col·laborar-hi activament. I la resposta de Josep, que és la resposta creient, confiada, esperançada, és per a nosaltres tot un model de la resposta que hem de donar com a comunitat cristiana a les crides que Déu ens continua fent avui.

I. El text parla molt de **somnis**. Trobem un primer somni de Josep a *Mt* 1,18-25 on se li revela el naixement de Jesús, com a compliment de la profecia de l'Emmanuel (d'això n'hem parlat a la primera fitxa). Ja en aquell primer somni Josep respon fent el que l'àngel del Senyor li havia manat. Ara, en el text que llegim en aquesta segona fitxa, trobem com el Senyor torna a parlar a Josep a través dels somnis. I això ens pot ajudar a pensar: tots en tenim, de somnis, i no només quan dormim: somnis sobre la nostra vida, sobre el futur. Hi ha qui té somnis molt egocèntrics, però altres somnien en un món millor per a tots. Per això no és tan estrany que la Bíblia digui que a través d'aquests somnis Déu ens parla. En què somniem nosaltres? I de quines maneres ens parla Déu avui? (a través de quines persones, situacions, reptes).

II. Els nostres somnis topen sovint amb obstacles (injustícies), i el cor d'una persona es pot tancar de maneres incomprensibles, com passava amb Herodes... i això té conseqüències terribles per a molts. Quins són els «**sants innocents**» del món d'avui? I què ens diu, l'evangeli que hem llegit: Hi ha encara esperança? On la trobarem?

III. L'evangeli ens vol anunciar la bona notícia que ens ve per Jesús. Però que tampoc seria possible sense gent com Josep, que sap reconèixer la crida de Déu, i emprèn el camí, posant la seva vida al servei d'aquells que el Senyor li confia, tan indefensos. Co-neixeu exemples de persones com ell?

IV. Recordem ara els fruits del treball sobre l'objectiu diocesà del curs passat, al voltant de la pertinença i la coresponsabilitat en l'Església, i ens preguntem: què ens diu com a comunitat cristiana, l'exemple de Josep? Com podem avui ajudar-nos a restar ben atents a les crides que el Senyor ens fa? En veieu alguna, de crida concreta i urgent, en el nostre temps, a la que les nostres comunitats haurien de donar resposta?

El text fet pregària

1. Preguem per demanar el do de comprendre l'Evangeli i poder conèixer i estimar Jesucrist i, així, poder seguir-lo millor i donar-lo a conèixer.

2. Repasso interiorment les **coses que m'han passat** en els darrers dies o setmanes: les que més em preocupen, les que m'han fet pensar... i confio que l'evangeli de Jesús em pot ajudar a posar una mica de llum en tot això.

3. **Llegim el text** i després el repasso amb calma, subratllant el que em crida l'atenció, o el que no s'acaba d'entendre. Miro de situar-me com si jo també fos allà. Em fixo en els diferents personatges, en el que fan, en el que devien sentir... després podem llegir i comentar les **notes sobre el text** per si ens poden ajudar.

4. **Comentem en grup** les **preguntes**, i així mirem de veure què ens diu avui a nosaltres l'evangeli, **quina és la bona notícia** que hi descobrim en Jesús i en els altres personatges. **I torno a mirar a la vida**, als fets viscuts, a les persones del meu entorn... per tal d'aterrar: a què em crida Jesús a través d'aquest evangeli?, com puc col·laborar jo a fer realitat aquesta bona notícia?

5. Acabem novament fent **pregària** per donar gràcies a Jesús, i per demanar que ens ajudi a viure tot el que hem descobert.